

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0897 — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ПРИСПИШЕННЯ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ ПЕРЕД АТОМОВОЮ БОМБОЮ

Вашингтон, 17 листопада. — Комісія Атомової Енергії звернула увагу чинників, які плянють цивільну оборону на випадок війни, що недавній вибух атомової сили в Росії мусить приспішити працю для оборони перед наслідками наїзду з атомовими бомбами.

Предсідник Комісії Атомової Енергії, Дейвід Лілентал, у своєму листі до Джана Р. Стілмена, президентського радника і діючого голови Кресової Ради Безпеки Ресурсів, остеріг, що вистачить одна атомової бомба на спаралювання руху в цілій столиці, як вона останеться в такому виді, як є тепер. Він противиться перенесенню столиці з міста Вашингтону до середини країни, а зате дораджує розмістити урядові бюро поза країною Вашингтону. Він твердить, що розпорощення урядових приміщень у віддалі двох миль одно від одного дасть можливість безпеку перед наслідками вибуху бомби. Передбачування оперте на теперішніх коштах продукції бомби. Вони такі великі, що ворогові не виплатиться кидати по одній бомбі на кожний будинок. Теперішні плани побудувати сховки для населення на випадок наїзду, не є вистачальні, бо у сховках можна буде примістити населення після даної огорожі, однак не можна буде примістити урядових бюро для нормалізації праці. Вашингтон має 5 будинків, на які може бути звернена увага ворога, а саме: Пентагон, Капітол, Білий Дім, Департамент Внутрішніх Справ і Департамент Стейту.

Стілмен, отримавши звіт комісії заявив, що він подасть його до відома стейтських губернаторів, щоб вони від себе поробили різні плани для за безпеки стейтських урядів та установ перед бомбою. Він виявив, що вже минулого місяця він вислав повідомлення до губернаторів з пригадкою про konieczність співділяння стейтських Кресовою Радою Безпеки Ресурсів.

ПРЕЗИДЕНТ ОБІЩОЄ СПРАВЕДЛИВИЙ БЮДЖЕТ.

Президент Труман обіцяв, що бюджет, видатків на наступний рік буде точний і справедливий, однак заповів, що не можна буде поробити великих змін у планах. На пресовій конференції він заперечив погослови, наче він обіщовав зменшення податків. Він тільки заповів не збільшувати податки на випадок, коли хто дасть раду, як сплатити тягарі без накладання нових податків.

НАПІРІЩІ ЧАСИ В АМЕРИЦІ МИНУЛИ, ПИШЕ ПРЕЗИДЕНТ.

Бостон, Масс. — У привіті до Конференції стейтів Нової Англії написав президент Труман, що можна певно сказати, що наша країна вже перейшла найгірші часи у своїй відбудові відносин після другої війни й тепер загальний вигляд на економічний розвиток є сприятливий. Для оцінки Нової Англії сказав президент так: „Нова Англія набрасає слави в цілій країні за своє зрозуміння нових проблем і за уміняти знайти способи для їх розв'язки у спільній діяльності уряду, бізнесменів і різних громадських груп“.

РУКОПИСНА БОРОТЬБА НА ЗІБРАННІ МОРЯКІВ

Нью Йорк. — Бурхливе зібрання Кресової Морської Юнії в арені св. Миколая зазначалося схватками між поодинокими групами. Моряки, які підняли протест проти усунення бізнесового агента юнії, домилася скликання зборів, у яких взяло участь 2,000 членів. Револьту пробували здавити урядовці юнії, однак це їм не вдалося, доки на салі не явився предсідник юнії. Джозер Коулен, який ненадійно приїхав літаком з Тексасу. Зібрання остаточно вирішило передати вирішення справи окремому юнійському судові, який має зібратися у вівторок. На зібрання поприїздили автобусами різні гуртки людей, які намагалися викликати раз-у-раз замішання. Положення стало так погоне, що уряд юнії вислав по радіо комунікат до американських кораблів з вивченням причин метушні. В оповісті було сказано, що метушню викликали „переворотні факти“.

ЗУДАРИ ВЕЛИКИХ ЛІТАКІВ У ПОВІТРІ.

Над місцевістю Стоктон у Каліфорнії зустрілися два бомбардувальники марки Bi-29 серед моряків. Після зудару наїхали тільки трьох летунів живими, а решта в числі 18, згинули. Вирятувані злетіли на землю при допомозі парашутів. Крім них знайдено ще кілька інших небіжчиків, які пробували розвинути парашути, однак не мали часу. Зудар налетів під час повороту з маневрів у повітря.

Над островом Бермудою, на Атлантич. ім океані, розбився літак Bi-29, перед двома днями з 20 членами залоги. Прибережна сторожа вислала велику рятункову експедицію, яка однак не наїшла ні одного розбитого живим. Обі катастрофи викликають здивування серед знавців повітряного діла.

СОНЯШНА СИЛА БУДЕ ПО- РУШУВАТИ АВТА.

Нью Йорк. — Лябораторії підприємства Дженерал Моторс є на сліди використання сили соняшних проміннів радше ніж атомової енергії для порушення возів. Науковці кажуть, що атомова енергія криє в собі небезпеку радіації, чого нема в соняшних проміннях. Для призначення соняшної сили мають мати важити рослини, які після можна буде примістити в відповідних приладах в автах. Джан Кембел, голова лябораторії каже, що соняшні промінні, освітлюючи один акер землі в поміркованій полісі, дають тільки сили, що нею можна заступити 700 галонів газоліну. Саме тільки газоліни зуживає одно авто впродовж одного року.

РАДА КРАЇН АТЛАНТИЙСЬКОГО ПАКТУ ВІДБУВАЄ ЗАСІДАННЯ

Вашингтон, 18 листопада. (По радіо в год. шостій ранку). — Виконна Рада складена з дванадцяти представників держав, які приступили до Атлантийського Пакту, зібралася у столиці для наміщення безпосередніх завдань, злучених з обороною.

За головну точку вважають приспішення продукції військових матеріалів, головню амуніції й їх приділ поміж поодинокі держави. Оприлюднення остероги американської Комісії Атомової Енергії мало бути важливим товчком до приспішення нарад над оборонними планами. Крім того положення на Далекому Сході викликає потребу готовости на кожну потребу.

Американські дипломати з Далекого Сходу зідуться на конференцію в Бангкок з кінцем січня 1950 р. під проводом загального амбасадора Филиппа С. Джесупа. Ціллю нарад має бути складення планів для скоординованого зусиль для стримання поширення комунізму в південній Азії.

ТРУМАН ТАВРУЄ ЯК НАРУ- ГУ АРЕШТУВАННЯ АМЕРИ- КАНСЬКОГО КОНСУЛА В КИТАЮ

Під час пресової конференції президент Труман виявив найгостріше обурення проти китайських комуністів за арештування американського генерального консула в Мукдені, Ангуса Ворда. У найгострішій урядовій заяві, яку досі склад американський уряд, президент виявив нетерпелівість з приводу поведінки китайських комуністів, а самий арешт назвав грубою наругою. Труман не хотів запускати в подробиці китайсько-американських відносин, кажучи, що це є справа департаменту стейту.

МА ДЯРЩИНА ОБВИНУВА- ЧУЄ АВСТРІЮ ЗА ПОРУ- ШЕННЯ КОРДОНУ.

Лондон, 18 листопада. — Мадярська радіосиловна повідомила про малярську ноту до австрійського уряду, з протестом проти порушення кордону австрійською сторожою та її допомоги втікачам з Мадярщини.

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

Ідучи назустріч загальним побажанням читачів „Свободи“ щодо приспішення та унормування пересилки щоденника на поодинокі адреси, Адміністрація рішила поробити всі заходи, щоб зі свого боку усунути всі можливі причини цих експедиційних недочетів. Насамперед рішено приспішити на кілька годин доставу щоденника на пошту так, щоб дальша розсилка поштою на поодинокі адреси передплатників могла відбутися ще в тому самому дні доставки. Це вимагає відповідного приспішення замкнення форм та здачі щоденника на пресову машину.

У зв'язку з цим Адміністрація повідомляє всіх заінтересованих, що в майбутньому всі оголошення будуть приймати до друку тільки тоді, якщо вони будуть доставлені три дні перед датою газети, в якій вони повинні з'явитися. Це відноситься теж до оголошень Відділу УНСоюзу в справі місячних зборів та інших.

При цій нагоді пригадується, що всі подяки, розшуки, повідомлення про сходини, Богослуження та про всі церковні і громадські імпези, як теж про відкриття клубів, товариств і т. п., належать до платних оголошень і їх тільки під цією умовою буде вміщено помішувати.

Для нормалізації висилки газети та для швидкого і точного полагодування змін адрес, при повідомленні про їх зміну треба додати: 1. Подати чітко написану стару і нову адреси; 2. Якщо член УНСоюзу, подати число відділу; 3. На покриття адміністраційних видатків, зв'язаних з виробом нової адресової плити, треба долучити 10 центів.

Точне достосування до цих всіх вимог запевнить заінтересованим точне полагодування справ, передплатникам своєчасну доставу газети, а нашій Адміністрації заощадить зайвих коштів і труду.

Адміністрація „Свободи“.

АЛЬБАНСЬКИЙ ДИК- ТАТОР В МОСКВІ ЗА ДОПОМОГОЮ

Београд, 18 листопада. — Зі звичайно добре поінформованих джерел повідомлено, що альбанський комуністичний диктатор Гюка виїхав совєтським літаком та в товаристві совєтського генерала до Москви, щоб особисто просити в Сталіна допомоги для пригаснення збунтованої за прикладом Югославії маси альбанців. Звертається увагу, що совєтське положення в Альбанії тепер під кожним оглядом тріщить та кожного дня грозиць катастрофою, загрозою якої ще збільшує зриваний Югославією минулої суботи договір приязні між обома країнами. В поінформованих колах не бачать можливостей, щоб комуністична диктатура в Альбанії могла вдержатися довше без інтензивної совєтської допомоги, як з огляду на внутрішню опозицію так і зовнішній вплив. Совєтська інтервенція, натомість, загрожує міжнародними комплікаціями.

ВСІ НАРОДИ І КРАЇНИ ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА МИР

ФИЛИППІНСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК ПРОТИ РОЛІ „КІБІЦІВ“
ДЛЯ МАЛИХ КРАЇН

Лейк Соксес, 18 листопада. Мир і безпека в світі є відповідальністю всіх великих і малих народів — твердив вчора на засіданні Політичного Комітету Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй представник молоді Филиппинської республіки, виступаючи гостро проти „ролі кібіців“, до якої Совети намагаються звести малі країни в своїй резолюції в справі світового замирення. Филиппини, а з ними делегати Австралії, Іраку, Перу та інших країн піддержували американсько-британську резолюцію, яка забезпечення світового миру передбачає в точному дотриманні чартеру Об'єднаних Націй всіми їх членами. Совєтська резолюція, натомість, пропонує договір про ненапад між п'ятьма великодержавами, що — по словам филиппинського представника — зведе б участь малих країн в збереженні світового миру тільки до ролі „кібіців“.

СПРАВА ІСПАНІЇ ПЕРЕД БРИТАНСЬКИМ ПАРЛА- МЕНТОМ.

Лондон, 18-го листопада. — Під час дебат в Палаті Громад вчора видвинено знову домагання відновлення повних дипломатичних стосунків з Іспанією, чого домагається головню консервативна опозиція. Чорчил вказав на дивогляд, що Британія має свого амбасадора в Москві, а не має його в Мадриді.

ЧЕРГОВИЙ ВИКЛАД ПРОФ. СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО.

Мілвокі, 18-го листопада. — Минулого тижня проф. Роман Смаль-Стоцький виступив тут перед Жіночою Секцією Американського Леріону доповіді на тему, чому в Америці не розуміють дійсности московського більшовизму. Докладу вислухало біля 200 американок, що брали участь в другій світовій війні. Дня 15-го листопада в Слов'янському Інституті Маркетського університету виступив доклад про Чехословаччину в комуністичній неволі д-р М. Кернер. Доповідач був старшиною чехословацької армії в Совєтах під час війни та брав участь в наступі від Києва до Праги. На Захід він втік після перевороту в 1948 р.

ЧОТИРЬОХ УКРАЇНЦІВ В СИМФОНІЧНІЙ ОРКЕСТРІ В КЕНТОКІ.

Морей, 18. листопада. — В симфонічній оркестрі т. зв. Симфонічного Товариства Західного Кентокі, яка дала в останньому ряд концерті, виступав вже чотирьох українців, на чолі з відомим нашим віртуозом, проф. Романом Придаткевичем. В оркестрі, крім нього, грають: Маркіян Бачинський, Ганна Придаткевич і Ярема Купчинський. Вони творять теж свій український струнний квартет.

ПАПА ПІДДЕРЖУЄ АМЕРИКАН- СЬКУ ЗБРОЙНУ ДОПОМОГУ ЄВРОПІ

ВВАЖАЄ ПІ ГАРАНТІЄЮ МИРУ ПЕРЕД МОЖЛИВИМ
НАПАДОМ З БОКУ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ.

Рим, 18 листопада. — Папа Пій XII висловився вчора знову в користь американської програми допомоги зброєю західно-європейським країнам, вважаючи її важливою гарантією миру перед можливим нападом з боку Совєтського Союзу.

Заяві Папи, яка наступила після кількох днів його гострого засуду совєтської агресивної політики, надається окремого значення, бо Папа склав її перед членами сенатського військово-бюджетового підкомітету, які тепер відбавляють поїздки по Європі, студіючи політичні, військові та господарські відносини. Крім того, Папа цим разом назвав виразно Совєтський Союз як можливого нового нападника, перед загрозою якого треба приготуватися до оборони. Паро днів тому Папа, засуджуючи гостро безбожницький совєтський тоталітаризм, заповів його лідерам таку саму долю, яка постигла провідників нацизму на суді в Нюрнбергу. Загрозу для світового миру папа Пій добачує в повному нехтуванні Совєтами міжнародної співпраці для спільного добра та в потоптанні ними всіх основних людських прав.

ЧОРЧИЛ КРИТИКУЄ БРИ- ТАНСЬКУ ПОЛІТИКУ ЩОДО НІМЕЧЧИНИ.

Лондон, 18 листопада. — Вінстон Чорчил, військовий прем'єр Британії і тепер лідер консервативної опозиції, вчора в Палаті Громад гостро критикував теперішню нерішучість британського уряду в його політиці щодо Німецьчини, зокрема щодо британського становища в справі програми розбірки німецьких фабрик. Він підніс свої критичні зауваги після того, як секретар закордонних справ, Ернест Бевин, висловив, що він на конференції в Парижі погодився на сповільнення програми розбірки, але що видвинені там в цій справі аргументи його не дуже переконували. Чорчил висловився за повним припиненням програми розбірки, вважаючи, що продовжування цієї програми змобілізує в Німецьчині всі сили проти західних альянтів.

СХІДНУ НІМЕЧЧИНУ ВКЛЮЧЕНО В СОВЄТСЬКУ ГОСПОДАРСЬКУ СИСТЕМУ

Берлін, 18 листопада. — Вол. Ульбріхт, заступник прем'єра маріонеткової совєтської „демократичної республіки“ в Східній Німецьчині, повідомив вчора про включення цієї частини країни в совєтську господарську систему, висловлюючи рівночасно байдужність до її господарських і торговельних зв'язків зі Заходом. Він говорив про „велику ласку“ Кремля, який „дозволив“ Німецьчині нав'язувати торговельні стосунки „на рівній базі“ з Росією, Польщею, Чехословаччиною та іншими „народними демократіями“.

ФРАНЦІЯ ПІДДЕРЖУЄ ВІЛЬНУ ТОР- ГІВЛІ.

Париж, 18 листопада. — Французький уряд перебрав на себе ініціативу практичного оформлення європейських державних блоків вільної торгівлі, що їх підтримує теж Америка. Окрема активність під цим оглядом буде розгорнена до кінця цього року, перед звідом Адміністрації Європейської Співпраці на Конгресі ЗДА в січні.

КРИПС ПРО КОРИСТІ З ДЕВАЛЬВАЦІЇ.

Лондон, 18 листопада. — Британський канцлер скарбниці, сер Стаффорд Крипс, заявив вчора на пресовій конференції, що в британському господарстві вже помітні користи з недавньої девальвації фунта стерлінгів. Від того часу збільшується британський торговельний оборот з країнами доларової системи, що поступово привертас стабілізацію британському господарству.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ДО- ЗВОЛЯЮТЬ НА УЧАСТЬ НІМЕЧЧИНІ В ДАЛЬШІХ ДВОХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.

Бонн, Німецьчина, 18 листопада. — Західні високі комісії на вчорашніх нарадах з урядом західно-німецької федеративної республіки погодилися на участь Німецьчини в двох дальших міжнародних організаціях: в Міжнародному Патентовому Інституті в Гаазі та в Європейському Митному Союзі, що його тепер твориться в Брюсселі. На вчорашніх нарадах створено крім того окремий німецький комітет, що розгляне та накреслить точний план німецької участі в численних інших міжнародних організаціях. Цю справу принципово вирішили міністри закордонних справ трьох західних великодержав на недавній конференції в Парижі.

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ СКЕРПІЛЮЄ БЕЗПЕКУ ЗА- ХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ.

Франкфурт, 18 листопада. — Головна квартира американських збройних сил в Німецьчині наказала в останньому загостренні безпеки і таємности своєї активності на кордоні зі совєтською зоною. Нові розпорядження забороняють офіцерам, воїкам та урядовим представникам вести з посторонніми особами і з пресою будь-які розмови на теми американських військ та їх активності в Німецьчині. Причиню цих загострень подається „помилки“ під цим оглядом в минулому.

ЧОРЧИЛ ОСТЕРІГАС ПАР- ЛЯМЕНТ ПЕРЕД ЗАГРО- ЗОЮ З АЛЬБАНИ

Лондон, 18-го листопада. — Вінстон Чорчил остерігав вчора Палату Громад перед світовою загрозою, яка випливає з розбудови совєтських військових і морських баз в Альбанії. Теж інші представники звертали увагу на загрозу миру взагалі, а безпеки на Середземному морі зокрема, що її творить перебіг Альбанії в совєтський арсенал.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$10.00	Foreign and Jersey City Rates:	
На пів року	\$5.25	One year	\$10.00
На три місяці	\$2.75	Six months	\$5.25
Число з понеділка (англійською мовою):		Three months	\$2.75
		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЕБАТИ БЕЗ КІНЦЯ І МИРИ

Казали свого часу про стару Лігу Націй, завданням якої було завести мир і лад у світі, що вона перемінилась в "міжнародну установу дебатуючих". Такі самі побоювання можна було почути, коли місце Ліги заступила Організація Об'єднаних Держав.

Що ці побоювання не були без підстави, пізнали найкраще тепер, коли прислухуватись дебатам в Асамблеї чи в різних Комітетах Об'єднаних Держав. Усі ці дебати обертаються здебільша біля одної й тої самої проблеми: Як погодити Москву з Заходом, чи Захід з Москвою? Советські делегати повторюють раз-у-раз ті самі аргументи і лають всі демократичні потуги, а в першу чергу Злучені Держави та Англію, за те, що вони інтригують і змагають до війни з Росією. Знов представники Америки та Англії присягаються, що це неправда та що вони нічого так собі не бажать, як миру і співпраці з Москвою. Промови на цю тему дуже нудні, але їх слухається тому, що їх виголошують визначні представники, а до того добрі промовці. Нераз мається враження, як Об'єднані Держави не проголосили якого конкурсу на красномовство. Реторичні двобої набирають час від часу навіть і літературної заправки, особливо, як такі особистості, як британський міністер Гектор МакНіл та сестський міністер закордонних справ Андрей Вишинський, розповідають собі байки Крилова про гадюки та наклепи, що хоч дуже влучно пристовані до дебатів, але вислід з них хіба такий, що важко вирішити, хто кому ліпше дотав і то все.

Демократична метода це метода дебат і переговорів, метода переконування, яка вимагає уступок обидвох сторін. Тому треба дебатувати і переконувати теж і в Об'єднаних Державах. Проте "які мусять бути і там якісь кінці дебатів з таким противником, який не визнає демократичних методів, ні добровільних уступок, а тільки, накоївши повно лиха, спихає за нього всю вину на кого іншого."

Дебатування, яке тепер ведеться на всіх міжнародних конференціях з советськими делегатами не тільки нічого не розв'язує, але прямо світ одурює, а то й деморалізує. Бо як добре представники демократичних потуг не відповідали б на советські наклепи, виглядає, що демократії прямо благають Москву, щоб вона вдовольнилась теперішнім розмежуванням світу і не завдавала їм більше нового клопоту. Вони переконують Кремль, що Захід не береться з ним воювати. Навіть просять Вишинського, щоб він вертав до Москви і переконував там Сталіна та Політбюро, що їм не грозить ніяка війна, бо Захід хоче тільки з ними кооперуватися, а не воювати. Такі слова впади в часі дебат у Політичний Комітеті Асамблеї Об'єднаних Держав, як британський делегат закидав "кілком особам" у Москві, як вони "вбивають" мир у світі, та як проти них повстає небувала в історії "коаліція опінії".

Що з таких слів і промов вийде, Бог один відас і тільки Він один може теж взяти нині в опіку тих, що в часі, коли ведуться в Об'єднаних Державах такі дебати, мучаться мільйонами в тюрмах чи на невідлунних роботах. Про якусь поміч їм з боку демократичних потуг, не видати і не слухати.

Важко згадувати за що сумні дійсності, але куди гірше давати себе засипляти промовамі про необхідну кооперацію з варварством і гегемонами з московського Політбюро.

На службі російського імперіалізму

Большевизм поставив науку, звертався Пушкін до царя Миколи І, що учинив криваву розправу над революціонерами-декабристами 1826 року. Але в нашому відношенні до Пушкіна не грає рішальної ролі, чи був він лібералом, чи реакціонером. Ми звертаємо особливу увагу на те, як диктатори "найбільшого, дійсно вільного народу на світі" (слова комуніста Фадеева) використовують ювілей Пушкіна проти України. Московська "Правда" виістала промову Сімонова. Сімонов сказав:

"Пушкін — патріот своєї батьківщини — гнівно демаскує Мазепу, що погрожує своєю бородою, для котрого немає батьківщини. Нема для нього батьківщини" — це найвища міра осуду, що її знаходить Пушкін, показуючи на сцені зрадника Мазепу".

Ось для чого треба було алаштувати ювілей Пушкіна не тільки в Москві, але в Києві та в столицях інших народів, поневолених російським імперіалізмом.

Яким правом міг робити закиди гетьманові Мазепі Пушкін, що він, мовляв, "не мав батьківщини"? Що — правда, Московщина не була для Мазепи батьківщиною. Але Україну Мазепа любив і для визволення свого народу пішов він на союз із Швецією проти царя Петра. Мазепа не був зрадником українського народу, а щодо російської держави, то вона ніколи не була і не є для українців батьківщиною. Це — за словом Шевченка — "чуже оцтво". Само собою, московські імперіалісти, що визнають Росію за "батьківщину всіх народів", не хочуть погодитись з тим, що українські патріоти мають свою батьківщину. Але тут нема ради: неросіянини, що визнає Московщину своєю батьківщиною, робиться зрадником своєї рідної країни.

"Представник українського народу", академик Паладіна, на ювілей Пушкіна в Москві, згадав про вірш цього поета "проти вмишування чужоземних політиків у російські справи". Що то за "вмишування"? Пригадаємо читачеві, що вірш "Клеветникам Росії" Пушкін написав після польського повстання проти Росії 1830 року. На чім бої були симпатія "ліберального" Пушкіна? Саме на бої царської Росії! Проти кривавої розправи над польськими революціонерами протестували посли в європейських парламентах, і на ці протести відповів Пушкін войовничим віршом.

На ювілей Пушкіна в Москві промовляв також представник

Сімонов на ювілейному святі в Москві — відкрив нові шляхи "для всієї світової літератури". Самохвальство безпідставне, бо Пушкін в світі мало відомий. Із діячів російської літератури мали і мають вплив на письменство інших народів Гоголь і Достоевський (до речі — обидва українського роду).

Пушкіна советські критики і промовці славлять як противника царської влади. Це не зовсім так, бо в поезії Пушкіна знаходимо й інші ноти: його хвала самодержавному деспоту цареві Миколі Першому і кривавому катові — Петрові Першому:

"Семейним сродством будь же горд, Во всем будь пращурю подобен",

хитаються, як п'яний, пішов мені назустріч. Яке то було страхіття! Пам'ятаю тільки, що я біг назад, а за мною гнався довготелесий, з перекошеним обличчям, виснажений чоловік. Сумка випала мені з рук. Але він не зупинявся, у нього була мета, як у хижого звіря, на здогнати здобич.

І він наздоганяв... От-от схопить мене. Вже я чуо на своїй спині його важку руку..., але вона, та рука, безсила мене втримати. Тільки його погні, гнані якоюсь внутрішньою силою, нестримно несуть вперед його кітляве тіло. Раптом він упав. Про це я довідався з того, що почув позаду себе глухий стогін.

Пробігши ще трохи, я захекано спинився. Потроху усвідомлюючи, що небезпека проминула, я вирішив повернутися, знайти сумку з хлібом і докирватись до хутора. "Він такий слабкий, що не подужає мене", — міркував я. Прохо-

дзячи повз нього, я побачив, як він безтійно дивився на мене і мовчав, уже не намагаючись устати. Його обличчя здавалося мені знайомим. Я приглянувся пильніше і впізнав свого недавнього ворога. Це був сусід наш, Іван Лисий, який з моїм дідусям, бувало, любив полювати на зайців. Недалеко від нього я знайшов свою сумку, відомий шматок хліба і баяко підніс сусідові: — Дядьку Іване! Це я. Беріть...

Хліб приніс йому помітне задоволення: він витягав всім тілом наперед і жадібно впливав очима в шматок, але не брав. (Мабуть, руки були такі слабі, що відмовлялися слухати). Здогадавшись про це, я зв'язав хліб і вже сміливіше поклав йому до обличчя. Тоді він круто повернув голову, витягнувши ший — аж поспініла хліба до обличчя. І притиснув губами шматок хліба до землі, але вже не міг істн...

Переходя до прямого далі.

Теодор Курпіта.

Теодор Курпіта.

Думки, що навівають думки

Недавно в "Свободі" поміщено короткий і лаконічний допис про оснування при шікаговській філії "Самопоміч" Секції Прихильників Української Культури і її різних референтур.

Під яким аспектом ми цей факт не розцінювали б, то мусимо його признати за дуже позитивне і відрадне явище, що заслуговує на цілісне його схвалення нашим здороводумним громадянством та на його повну моральну і матеріальну підтримку. Таке зорганізоване і добре поставлене об'єднання є на тутешньому ґрунті краще, ніж велике поле діяння і важливі завдання загальноукраїнського характеру і значення.

Щире сприяння розвитку всіх форм української культури, як незаперечної зброї в боротьбі за державну незалежність, зберігання її дотеперішніх пам'яток та пропагування її світлих зразків у світі нашої теперішньої поселення — являються чи не найпершими завданнями кожного свідомого українця, що йому дороге ім'я його Рідної Землі та не байдуже її доля.

Високою своєю культурою, що впродовж віків знаходила для себе гарячих похвалюючих і ентузіастів, ми мусимо здобути цю, чого не пощастило нам добути зброєю, ми мусимо нею довести світові свою широкую духову розвиненість і обоснувати незбиту логічність своїх політичних аспірацій, своїх самостійницьких стремлень.

Свій дух мусимо поставити на сторожі своєї культури, а свою культуру на сторожі свого духа. Вона має бути нашим оборонцем і нашим прокуро-

польських письменників Л. Кручківський. Мусів бідоліха доказувати в промові, що Пушкін і Міцкевич "були синами братських слов'янських народів, однаково гноблених ти самими ворожими силами". Тільки не смів Кручківський сказати, що Міцкевич хотів повалити владу самодержавного царя над Польщею, а Пушкін — бажав перемогти царського війська над польськими повстанцями.

Мусіли славити Пушкіна "теж делегати народів Кавказу, балтійських країн та Туркестану". Тільки ніхто не згадав поезії Пушкіна на славу генерала Ермолова, що покорив Кавказ для царської Росії:

"Смірись, Кавказ, ідиот Ермолов!"

Російський імперіалізм — як показують факти — творить страшну небезпеку для народів світу.

К. Д.

Вона має з нами і без нас промовляти і бути амбасадором наших задумів і вчинків. Вона має бути гідна нашої національного імені. Нас прокляли б прийдешні покоління, коли б ми, будучи на вільній американській землі, далеко поза засягом нагана московського садиста, не зберігали і не відраховували б "решток конфіскованого і загубленого" надбання українського народу та не запізнавали з ним чужинців і при його допомозі не інформували б їх "хто ми, яких батьків, ким, за що закуті"...

Та й не лише готовими зразками своєї принесеної культури нам слід у новому світі здобувати нові позиції. Ми мусимо ту культуру самі творити, з секцій її прихильників перетворитись у секції її творців і її пропагандистів.

Про себе ми мусимо говорити найперше самі, бо той, що його б'ють, найперше борониться сам, а згодом розглядається за спільником. Сьогодні це було б восьмим головним гріхом, коли червоний московський імперіалізм поневолює усі українські землі, коли фізично винищив цілі мільйони наших сестер і братів, коли під різними претекстами руйнує залишки наших культурних надбань, коли руками всякого типу Булаховських поступнево "наближає і уподібляє" нашу прекрасну мову до "общепонятного русского языка", щоб опісля її заборонити і знищити як твір "українського буржуазного націоналізму" (!?), коли представники українських церков і духовного життя України караються по тундрах і "лагерах труда" далекого Сибіру — щоб ми не були тут голосом Рідної Землі і свідками, які в обороні України мають і мусять зі зцілювати та мусять мати вплив на скваліфування самого злочину і на вислід його покарання. Ми мусимо старатись, щоб про терпіння нашого народу і нашої пригнобленої церкви довідався до подоробиць увесь культурний світ. Ми мусимо бути самі своїми оборонцями, коли наші офіційні оборонці зробились нашими офіційними ворогами.

Наказний представник України в ОН, Дмитрій Мануїльський, не може сказати світові нічого правдивого про Україну, бо в нього самого крім довгих, правдиво козацьких вус — немає нічого українського. Чи можуть світові щось сказати про державну сьогочасної України українські письменники Києва С. Голованівський, Л. Первомайський, Н. Рибак і Ілля Стебун, коли вони самі комуністи і видають

світлові очі і раз-на все вилучити справу України з обсягу внутрішніх російських, чи польсько-румунсько-мадярських проблем.

Це був би непротистий гріх, щоб ми, маючи в ЗДА таку численну українську імміграцію і такі добрі кадри умовних працівників, не отворили своїх українських шкіл, наукових закладів, видавництва та не подали українському читачеві високоякісну українську книжку. Треба доложити всіх зусиль, щоб рідна мова, яку так жахливо калічить на рідних землях, стур буйно розцвітала на сторінках наших літературних творів, на дошках українських сцен та в рідній школі і церкві. Це є завдання, мимо яких українська людина не може перейти до денного порядку.

Поруч пропаганди серед американців української справи, поруч творчих зустрічей українських і американських представників літератури чи інших віток мистецтва, слід повести ґрунтовну освітню роботу серед своїх земляків, бо багато з них ще перед 50 роками покинули Рідні землі і не були свідками тих грандіозних процесів, які через цей час пройшли.

Входжу на подвір'я, продираючись крізь бур'ян. Хата без даху, без вікон і дверей, жахливо вражає мене чорними плямами на облуплених стінах.

Баязко торкаюся до ручки примітивно зроблених дверей. "Заходити чи ні?" — калатає у висках і в грудях. Відчиняю

енкаведистам навіть своїх сіоністичних братів.

Очевидно, що вони не можуть сказати і не скажуть, і що велику місію, місію правди про Україну, мусять виконувати кожний свідомий українець, що знаходиться поза сітими червоного московського павука. Ідеться ж бо про щось по Бозі найсвятіше — про наш Рідний Край. Національний обов'язок, пошанування пам'яті упавших за волю героїв, накладає на нас усіх цей великий обов'язок, про який пречесно висловився в "Енеїді" І. Котляревський:

Де обіце добро, в упадку, Забудь отця, забудь і матку, Лети повинність ісправлять. Іншого виходу немає і не може бути.

Нам ніде і нізачо не вільно безрадно опускати рук і надмірно надіятись на Божу милосердя. Це бо не лиш гріх проти себе самого, проти своєї нації, але як вчить нас св. Церква, тяжкий гріх проти святого Духа. Нам треба, мірно надіятись і надмірно працювати. "Хто скупо сіє, то скупо жатиме" — говорить Святе Письмо. Нам не вільно сподіватись, що "якось воно буде". Те історичне, "якось воно буде" є первородним гріхом нашої ментальності і воно лютує мститься на нас впродовж всієї нашої історії. Воно якось було в Любечі при осліпленні князя Василька Тербовельського, при вбивстві св. Бориса і Гліба, в Переяславі, в Батурині, в 1918 і 1941 рр. і так аж по сьогоднішній день. Воно все якось було, але ніколи так, як прагнув загал, ніколи так, щоб не шло в розріз з загальними нашими плянами і думками. Воно все було так, як хотів хтось, а не ми.

Ми мусимо перевести переоцінку себе самих і своїх можливостей. Сьогодні це зовсім невідстачаюче втілюється нам самим, і то в тісному крузі, щоб, "Боже, борони не почув хтось із чужинців", що Україною захоплювались визначні неукраїнці, що Гердер предсказував їй світлість культури майбутнього, що Боденштедт очаровувався нашою пісню, а Бальзак нашим борцем і вояками, але ми мусимо цінніші фактори свого духового "я" винести на широке міжнародне форум, ми мусимо доказати перед усім світом свою перерілість до самостійного життя і українську справу зробити центральною справою світових справ.

На це ми мусимо отворити світові очі і раз-на все вилучити справу України з обсягу внутрішніх російських, чи польсько-румунсько-мадярських проблем.

Це був би непротистий гріх, щоб ми, маючи в ЗДА таку численну українську імміграцію і такі добрі кадри умовних працівників, не отворили своїх українських шкіл, наукових закладів, видавництва та не подали українському читачеві високоякісну українську книжку. Треба доложити всіх зусиль, щоб рідна мова, яку так жахливо калічить на рідних землях, стур буйно розцвітала на сторінках наших літературних творів, на дошках українських сцен та в рідній школі і церкві. Це є завдання, мимо яких українська людина не може перейти до денного порядку.

Поруч пропаганди серед американців української справи, поруч творчих зустрічей українських і американських представників літератури чи інших віток мистецтва, слід повести ґрунтовну освітню роботу серед своїх земляків, бо багато з них ще перед 50 роками покинули Рідні землі і не були свідками тих грандіозних процесів, які через цей час пройшли.

дверці, оглядаюся й бачу — в кутку сіней стоїть якийсь від- (Докінчення на стор. 4-122)

Яр. Славутин.

ВІДВІДИНИ ХУТОРА

(Спомин про голод на Україні в 1933 році).

Травневого дня повертався я ми мерцями, що поступово з міста до рідного хутора. Обабіч дороги ринула озимина, в ній могли сховатись степові круки. Земля, що призначувалася для ярини, сіріла пусткою. Лише де-не-де було видно, що пройшовся плуг і щось посіяно.

Спускаючись у балку, що перетинала мій шлях, я відчув якийсь неприємний запах. Згодом побачив труп людини, одягненої в старенький сірик з овечої вовни. Обличчя було наполовину розкльоване крокодилами. Одне, мене це мало вразило, бо в ті часи такі видовиська були звичайним явищем. Наддніпрянська Україна була вкрита живим зивом до нього, він підвівся і,

М. Дурдзала.

МАРА КОМУНІЗМУ

ОСНОВНИК І Б. РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНИХ
У. Ш. ВІСТЕЙ ПРО КОМУНІЗМ

ЧАСТИНА ДРУГА.

11. Боротьба на кожному кроці.

Сама заборона компартії в поодиноких країнах комуністам не багато або може цілком не зашкодити. Тут американські фінансиста мають рацію. Це й є здається джерелом помилок тих фінансистів у справі заборони компартії: вони мають на увазі тільки цей один крок. А тим часом це тільки один крок, за ним ідуть далі, ще важливіші.

Поборюючи пошесті, ми, в першу чергу, ізолюємо, хоронимо здорові організми від заражених. Комуністів треба ізолювати від "здорової частини суспільства". Вони, як знаємо, випадають в кожну ціліну, до всіх організацій професійних, політичних, культурно-освітніх і інших. Демаскувати їх не так важко, бо як він комуніст, то скоріше чи пізніше колір покаже мусить. Помагати йому в цьому треба завжди; припилюючи до кута в питаннях основних засад економіки, політики, культурного життя, відношення до СССР і т.д.

Ніяких "єдиних фронтів" з комуністами! Їхні єдині фронти" навіть в найневиннішій справі (п'ять центів підвищили на годину) — це маневри, що мають на цілі завжди одно й те саме: використати недовір'я до існуючого ладу в цілості.

Буває, що комуністи в якійсь організації здобудуть більшість та виберуть свою управу. Тоді ця організація треба розколотися: всі некомуністи її залишають прямо з цієї причини, що комуністи, так як фашисти-нацисти, до ніякої співпраці з некомуністами не здібні силою свого монополювання настрою характеру й тому, що похлонники "всіх засобів" та "насилства, а не моралі" ніколи не можуть бути провідниками гідними довір'я.

Звичайно, тільки небажальство та нездарність є причиною того, що провід організації вивався вам з рук. Бо коли бачите, що якісь шурі підгризаються під вашу організацію, то вашим першим обов'язком є шурів вилопати ще зачасу. Нема демократії для ворогів демократії, нема вільного вступу, вільного голосу на зібраннях для тих, що в ті свободи не вірять, а тільки використовують їх на те, щоб їм завдати смертельний удар. Комуністи (чи нацисти) йдуть до організації, тільки на те, щоб їх захопити, опанувати й монополювати та безконтрольно ними то їхніми касами розпоряджатися.

Ця тактика ізолювання комуністів обов'язує до чого: треба знати добре чого комуністи хочуть; як вони поступають, знати слушно відповідь та пояснення на кожній їхній рух. Пересічний комуніст, робітник чи селянин, — це збаламучена істота; треба

старатись це баламутство розвіяти індивідуальною чи масовою обробкою.

До того всього треба знати комунізм краще, ніж його знають самі комуністи. Ворога треба знати, щоб його поборовати.

Комуністична диктатура — це ідея, хоч як гідна; це віра, сліпа, безкритична, жорстока. Погану ідею можна перемогти до кінця тільки ідеєю кращою. Цією ідеєю є ідея свободи, голошена і практикована (ще з певними недомоганнями) західним світом. Це здобуток тисячоліт людського розвитку, це запорука дальшого розвитку.

І так ми потягнули різку, виразну лінію поміж комуністською та свободою. Припустім, що ми розбили компартію, ізолювали формально комуністів від здорової частини суспільства, позбулися їх-

Голоси Читачів

Просто, найпростіше...

(Як починати роботу).

В місті, що в ньому перебуває автор цих рядків, живе кількасот (дехто каже: кілька тисяч) давніх імігрантів і дванадцять нових. З усім цим товариством життя і громадської праці нема. В неділю пополюди, до просторого Народного дому зійдеться група "старих", з яких одна частина, в підвалі, зараз же сідає до карт і пива, а друга нудить світлом, згадуючи давні, добрі часи. "Нові" декілька разів заходили до Народного дому, але потім перестали й тепер сходяться по приватних домах. У висліді, вийворилася диковинна ситуація: "стари" обурюються, що "нові" ними гордяться, а ті кажуть, що нема для кого й чого приходити.

Хто має рацію? — Як звичайно в нас, одна й друга сторона, а насправді — жадна. Бо ці дві протилежні "рації" легко можна звести в одну, спільну рацію громади.

Треба тільки починати з найпростішого. Коли дванадцять нових імігрантів скинуться по доларові, можуть запримірувати собі десяток українських часописів з цілого світу. Замість до приватних хат, ці часописи можна занести до Народного дому і влаштувати собі там читальню "Просвіти". Тоді відпаде нарікання, мовляв, нема для чого приходити і гніви "старих", мовляв, ними гордяться.

До речі: ці гніви дуже багатомовні. Вони зраджують, що ці люди прагнуть до товариства, до життя. Вони можуть не знати, що й як робити, але в цьому не їхня вина. А втім є й такі, що ясно з'ясовують свої бажання. Одні з них назве вам по імені потребу сценічних виступів, а дру-

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ПРОВІДНИК-САМОУК

наразі вичерпаний. Нове замовлення ще не надійшло. Як тільки надійде, зараз вишлемо усім тим, що в нас замовили. Просимо бути терпеливими. Ми самі ждемо на замовлення вже майже місяць.

нього крику з організації, з парламентарів, їхньої галасливої преси, видавництва. Ця фронтова атака проти комунізму іде далі. Створені до цього організації (скажімо, антикомінформ з краєвими і національними відділами) достачають літератури, газет, референтів, бесідників, порад, інформацій, виказівок.

Поскілки комуністи прямують до "світової революції", — а це означає третю світову війну, — то фронтова атака скоріше чи пізніше до пропаганди долучить ще гострішу зброю.

Тимчасом крім фронтової атаки мусить іти атака, розчислена на дальшу мету, а саме, в ділянці господарчій, що має на цілі вибити ґрунт із-під комунізму.

людьми можна говорити й договоритися. Всюди туди треба йти, цікавитися людьми й їхніми думками — тоді вони цікавитимуться й вашими.

Так отже початки просвітньої праці — це питання дійсної ідейності, ініціативи й "інженерії праці" — виключно збоку нової іміграції. І тут не може бути ніякого виправдання, мовляв, нема для кого й чого. Інженер тим саме інженер, що він з "нічого" створює будівлю. Його діло мати ідею, надати їй плян і цей плян виконати. Він має трудитись з доставкою матеріалу, так само, як просвітня діяльність з притягненням людського матеріалу. За те один і другий мають до поміч людей. Треба тільки вміти їх підняти і запрягти до праці.

Згадана інженерія праці підказує просвітнім робітникам захопити людей атракційною старинкою. Навчити "наших найменших" декілька пісеньок, танців і віршиків, значить, змобілізувати не тільки їх самих, але й їхніх батьків, сестер і братів. Хор, танець, декляція, вечір принагідних річниць, театральні вистави, вечір гумору — все це медоносні квіти, якими людей можна не тільки стягнути, але й прикріпити до читальні.

При всьому цьому треба пам'ятати одне: де громада мало свідомо, там, на початку, треба вдовольняти принагідними виступами в читальні. "Шарпнутися", не спитавши броду, на сценічний виступ і провалитися (атракційно, чи касово), значить знеохотити й ту жінку людей, що горнеться до праці і... себе самого. Виступ на ширшій арені вказаний аж поді, коли рямці читальні виявляються завужкими.

Прикріпивши людей до читальні такою вступною працею, можна приступати до справжньої, виховної. Сюди ввійдуть голене читання часописів, журналів і книжок (очевидно, з поясненнями), курси неграмотності, української мови, українознавства, доповіді і т.п. Щоб справді надати товариського "фан-у", рожена тут молоді могла б, на зміну, заганяти своїх викладачів до лавок і вчити їх англійської мови — маємо одні одних чого вчити!.. Свіжоприбуле жіноцтво може зацікавити місцевих вишивками, українською кухнею, писанками і т.п.

Коли просвітня праця "підтягне" людей до ступня зацікавлення самоосвітництва, при читальнях треба закласти бібліотеки. Знову ж таки: починати з малого — жертвувати кількадесять книжок, на вступі, цілком вистачають. Потім у таких читальнях, автоматичним порядком, мусіми б знайтися — бодай по-одному примірникові "Ukrainian Quarterly", "Ukrainian Bulletin", та всі до теперішні й нові видання Українського Конгресового Комітету, а зокрема книжки про Україну, видані по англійськи УНСОюзом.

Цих декілька кинених думок не мають претенсії на невідкину рецепту, чи програму праці. Це тільки загальні напрямні — про конкретні шляхи й методи праці хай рішають люди, потреби й обставини на місцях.

В закінчення — питання "з кімнати": чи конкретно освоювати окремі читальні "Просвіти", коли в нас уже й так більше товариств, як праці? Чи цієї роботи не можна б провадити в рямцях існуючих уже товариств? — Очевидно, можна б і навіть треба. Але тут ідеться про щось інше. Всі дотеперішні наші установи що могли б робити таку роботу, мають мету, програму, чи рямці релігійних, станових, обшлеческих, допомогових, політичних і т.п. товариств; багатьох з них нічим не ризняється від звичайних гет. Товариство

ІНВІГУРАЦІЯ НАУКОВИХ ДОПОВІДЕЙ В НАУКОВІМ ТОВАРИСТВІ ІМ. ШЕВЧЕНКА В НЬО ЙОРКУ.

З Американського Відділу НТШ, яке з приїздом нових членів з Німеччини значно поширило свою діяльність, доноситься, що в суботу, 26 листопада н. р. в год. 5 попол. в приміщенні НТШ при Чорч Ст., ч. 50 кімната 252 відбудеться інавгурація наукових доповідей, які будуть відбуватися цілий зимовий сезон. Участь в доповідях зголошило багато наших вчених, а саме професори Сичинський, Окіншевич, Чубатий, Ковалів, Шугаєвський, Лев, Падох і ін. Інавгураційну доповідь виступить проф. Пантелеймон Ковалів на тему: "Большевицька мовна теорія". Почин НТШ слід гарячо повітати. Наукові доповіді на цікаві теми, виступи висококваліфікованими особами вельми збагатять наше культурне життя й, сподіємось, згуртують всіх наших інтелектуалів, які знайдуть нагоду постійно обмінюватися думками. Доповіді або бодай їх зміст буде друкований в окремих виданнях НТШ в англійській мові і в цей спосіб про праці наших вчених буде інформований також поза-український світ.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

1. Доповідь про модерну поезію.

На чергових зборах Літературно-Мистецького Товариства у Філадельфії (12 листопада) поет Яр Славутин прочитав доповідь на тему "Українська модерна поезія". Вказавши на І. Франка, Л. Українку, і так званих поетів-модерністів (М. Вороний, Гр. Чупринка, П. Карманський, О. Олесь та інші), як на безпосередні предтечі, доповідчач датує початок нашої справжньої модерної поезії 1918 роком, коли з'явився "Соняний кларнет" П. Тичини та "Під останніми зорями" М. Рильського та розгорнувся змагання за Українську Державу. Потім доповідчач зробив огляд творчості передових українських поетів за останні 30 років. Після доповіді відбулася дискусія, якій брали участь д-р Л. Цегельський, проф. В. Дорошенко, Б. Романенчук, І. Кравців, проф. П. Андрусів, артист Я. Рудакевич та інші.

2. Листопадове Свято.

Заходами Українського Стрі-

"Просвіта" мало б бути чисто-освітньою і загально-українським установою. Як спільна мати-кормителька, "Просвіта" має звести разом і запрягти до однієї спільної праці всіх українських людей — без різниці віровизнання, політичних переконань, походження, чи суспільного становища. "Щоб усі були — одно!"

О. Н.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВОБОДИ"

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати "Свободи", потверджуємо в поданому проголошенні в цій рубриці.

Міста ч. 28.	Відділ:	Жертва:
Учасники прогулянки з Балти-море і Куртіс Бей	134 Андрій Ірша	2.00
Н. Челюс	143 Михайло Овсійський	2.00
Іван Антоном, передп.	153 Михайло Галеніч	2.00
Василь Сала, передп.	174 Андрій Савран	2.00
Мероп Митропол	175 Василь Шеремета	2.00
Д. Малін, передп.	193 Відділ з каси	10.00
Василь Муран	194 В. К.	2.00
Т. Дмитрі	194 Богдан Чехут	1.00
В. Шпирка	204 Олександр Коваль	2.00
Іван Кадилка, передп.	204 Михайло Зін	2.00
8 Василь Мандий	210 Михайло Франко	3.00
8 Еміль Тукто	210 Володимир Франко	2.00
8 Андрій Гарасимів	220 Данило Костик	2.00
8 Іван Нісевич	221 Михайло Юшак	2.00
17 Петро Корейнич	256 М. Вінич	2.00
30 Кіпаль Марія	256 В. Кий	2.00
45 Іван Волкін	290 Михайло Стекло	1.00
48 Андрій Мовчко	292 Пилип Сотник	2.00
58 Яна Янчук	292 Mike Schuch	2.00
58 Михайло Дачковський	292 Іван Довдик	2.00
58 Петро Лейстер	324 Петро Максимович	2.00
58 Григорій Грив	330 Теодор Стрик	2.00
58 Антін Шамайда	347 Михайло Бережанський	2.00
58 Юлія Кіман	351 Удот Тимофій	2.00
58 Гельмер Михайло	361 Іван Драган	5.00
94 Михайло Казимирів	367 Корнеліо Свотей	5.00
94 Володимир Скорон	371 Степан Гарцл	2.00
117 Михайло Чудакевич	397 Миколай Субельний	2.00
	427 Михайло Пилипчук	3.00
	432 Н. Цигун	2.00

НЕОБХІДНІСТЬ ЄДНОСТІ ДЕМОКРАТІЇ — КАНАДСЬКИЙ ПОГЛЯД

Оттава. — Короткий перегляд світових справ зробив у парламенті міністер закордонних справ Канади, Лестер Б. Пірсон. У ньому він клав великий натиск на єдність демократичних країн у теперішню часі. "Якщо б прийшло до розламу — чого я не допущу — то це було б нещастям Канади, бо її економіка злучена з політикою американського долара й британського фунта стерлінга" — сказав Пірсон. Говорячи про

лецького Гуртка ч. 1. у Філадельфії, в неділю 13 листопада відбувся урочистий вечір, присвячений Листопадовому Святу. Змістовний реферат виступив І. Поритко, а в мистецькій частині ввечора особливий успіх мав Мішаний Хор ім. О. Кошиця під диригуванням С. Шевченка. Заслужують на відзнаку фортепіанове солю Р. Савицького ("Револуційний марш" Шопена), скрипкове солю Люби Головатой ("Чайковна" Г. Віталі) та виступ В. Цегельського ("Засумуй, трембіто" Н. Нижанківського).

відношення Канади до Злучених Держав, Пірсон пригадав, що у співпраці таких двох великих країн мусить виринати різні проблеми кожного року. Канада мусить признати Стейтам першенство у відповідальності за провід Західного світу в його боротьбі проти інших сил, які можуть знищити не тільки Канаду але й Злучені Держави, сказав міністер.

Говорячи про політику Советів, Пірсон ствердив, що Совети говорили наперед про "запозичені уряди" в сусідніх країнах. Описав вони перемінили їх на "народні демократії", тобто такі, які є в Советах, а тепер уже не відрізняють сусідніх країн від Советів, вважаючи їх за одну цілість з Советами. Серед таких відносин необхідна є тісна співпраця демократичних націй, закінчав Пірсон.

ІРИНА АРТИМ

ПРОЩАННЯ

ЗБІРКА Оповідань в колоритній оладній
Стопін 100. Ціна 35 ц.
Замовлення слати до:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА! ДЖЕРЗІ СІТІ І ОКОЛИЦЯ!

БРАТСТВО СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ,
відділ 270 У. Н. Союзу
— влаштує —

МАСКОВИЙ БАЛЬ

В ЧЕТВЕР, 24 ЛИСТОПАДА 1949
(THANKSGIVING DAY, NOVEMBER 24, 1949)
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
181-183 Fleet Street, Jersey City, N. J.
JOHNNY KAY і його ОРКЕСТРА.

Вступ з податком 75¢. Початок 8. вечір.

ТЕАТР-СТУДІЯ

під мистецьким керівництвом Носапа Гірянца

В СУБОТУ, 26. ЛИСТОПАДА 1949
У САЛІ ПАРАФН СВ. ЮРІЯ, 217 E. 6th ST., NEW YORK
відбудеться прем'єра

Карло Гольдони:

"ГОСПОДИНЯ ЗАІЗДУ"

комедія на 3 дії. Переклад М. Понеділка.

Початок точно в 8-й годині вечора.

Після 8-го дзвінка вступ на салю заборонений.
Продаж квитків: Книгарня "Сурма" на 7-й вул., Крамничі "Надія", 7-ма вул. ч. 76; Наш Базар п. Задорського, 151 Еве А.

ГОЛОВНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

повідомляє, що

ТРЕТІЙ РІЧНИЙ ЗІЗД О.О.Ч.С.У

відбудеться:

В ДНІХ 26. І 27. (СУБОТА І НЕДІЛЯ) ЛИСТОПАДА 1949
в саях готелю "БРЕВУРТ", при 5-тій Ерені і 8-мій Вул. (plg) в Нью Йорку.

ПРОГРАМА ЗІЗДУ: СУБОТА, 26-го ЛИСТОПАДА:
Регистрація делегатів і гостей від год. 9-то рано. 1) Відкриття Зізду в год. 10-тій. 2) Вибір президії і комісії. 3) Прийняті. 4) Звіт урядників Головної Управи. 5) Дискусія над змінами та ухвалення абсолютної уступаточної Управи.

Вечером о год. 6:30 спільний БЕНКЕТ для делегатів і гостей.
Від години 8:30 ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ при першорядній оркестрі.

НЕДІЛЯ, 27-го ЛИСТОПАДА:
В 9-тій годині Богослуження в українських церквах. В 10:30 продовження нарад: 1) Реферати. 2) Дискусія над рефератами. 3) Звіт Головної Управи й доповіді статуту. 4) Ухвалення резолюцій. 5) Внески й запити. 6) Закриття Зізду.

Вступ на БЕНКЕТ І ЗАБАВУ \$5.00. Вступ на саму ЗАБАВУ \$15.00.
Регистрація делегатів і гостей — \$1.00.

Проситься Відділ ООЧСУ та співпрацюючі Організації колективно вислати своїх делегатів. Рівнок проситься всі українські національні Організації та Установи вислати представників, а членство ООЧСУ та українських громадян прийти як гості.

Головна Управа ООЧСУ.

Д-р О. Берест.

ЧУДА І ЧАРИ В МЕДИЦИНІ

(З циклу: „Від Гіппократа до Ізотопів“).

Сугестія в медицині.

Поставмо тепер питання, чи всі вислідні вгорі способи лікування діють, та чи вони доцільні. Безперечно усі ті чарівники-лікарі мусять мати якісь свої успіхи в лікуванні, можливо не гірші від своїх цивілізованих колегів „по фаху“. Інакше їх прогнали би з оселі. Безперечно в певних випадках (запінтування, амулети) вислід лікування залежний виключно від сугестивного діляння. Примітивна людина дуже легко підпадає сугестії, тому, що в неї власне „я“ слабо розвинене. Але не можна відкидати певних раціональних підстав у всіх способах примітивного лікування. Так приміром не можна уважати за чари, коли негри шиплять проти виспи засохлою ропою міхурців недужих на виспу. Або діючі в Полінезії масують живіт при запорі. Для нас можуть бути байдужі погляди на спосіб діляння тих лічних способів, головне, щоб були доцільні!

Коли перебігаємо історію способів лікування, то бачимо, що сугестія в медицині грає не останню роль. Пригадаймо лікування „магнетичними проміннями“ (месмеризм) в XIX столітті, далі нещодавні методи лікування сугестією французької школи Куе, метода Цальайса, яка частинно також полягає на сугестивному ділянні. Врешті модерне лікування нарко-аналізом, себто сугестією в наркозі. В зовсім ново-

III.

часному підручнику лікування недуг найшов я раду, що лікар який хоче мати успіх, мусить здобути собі повне довіря пацієнта. Значить, що пацієнт мусить вірити в успіх приписаного лікування. Інакше найкращі ліки не будуть успішні.

Чуда в медицині.

Діянням сугестії внаслідок також чуда в медицині. Чудом називаємо в медицині припадки наглого видурження із звичайно заданеної недуги. Ті чудесні уздоровлення внаслідок діляння так, що під впливом сугестії дорогого так званого вегетативних нервів, які керують майже усіма важливими життєвими проявами людського організму, приходять до наглич змін в хворих тканинах. Те, на що хворий організм в інших умовах потребував би певного довшого часу, діється скоро і нагло.

Вегетативні нерви керують травлення, обмін речовин, ріст тканин, виділення та інші важливі чинності людського тіла.

Діянням сугестії, частинно масовою, внаслідок успіху різних чудотворних лікарів, що виростають на податному ґрунті повсюдної замітної у людей психічної рівноваги.

Сугестією лікує також один англійський лікар в великому заведенні для воєнно-пошкоджених. Успіхи має він мати добрі, хоча його методи лікування оперті на заходах наукової психо-терапії.

В погоні за „камнем мудрости“.

Від найдавніших часів має людина одно бажання: знайти „камінь мудрости“, при допомозі якого можна б замінювати неслухотні метали в золото та творити „еліксир“ вічної молодости. Даремно алхімія середніх віків намагалася знайти той „камінь мудрости“. Хоча про деяких алхімістів серед новітньої (Парацельс) говориться, що їм та тайна

ЛІТУВАННЯ РЕДАКЦІ

А. С., Пітсбург, Па. — Допіс з родинних ювілеїв, похоронів та інших подібних подій треба писати коротко й подати при цьому бодай таку збірку на загально-народній потребі, що виправдувала б витрати на папір і друк. Інакше годі їх читати. Ті, що надсилають на пресовий фонд, висказують раз-у-раз побажання, щоб того роду дописи, чи взагалі дописи, скорочувати до мінімуму.

УВАГА УКРАЇНКИ:

ЖІНКИ І ДІВЧАТА!

Sony's
Beauty Salon

під управою

КСЕНІ ПРОФІРКО
І СЕСТРИ

Жінки і дівчата для підтримання своєї краси відвідайте цих спеціалісток, котрі Вам готові все до скорої послуги. Адреса:

86 EAST 4th STREET
(bet. 1 & 2 Ave.)
New York 3, N. Y.
Phone GR. 7-8110.

БРИТАНСЬКІ РАДІОВІСІЛЬ-
НІ ПРОРІВАЮТЬ ЗАЛІЗНУ
ЗАСЛОНУ

Лейк Соксес, 17 листопада. — Британський державний секретар, Гектор МекНіл, заявив вчора під час дискусії в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї, що радіостанція ББС придирає советську залізну заслону і її можна чути в околицях Москви, не зважаючи на всі зусилля Кремля пригнати її. Вишинський пробував внаслідок, мовляв, Совети пригнати заслону додому, але радіопередачі, бо вони є повні неправди про Советський Союз і це могло б викликати таке обурення советського народу, що відбилося б на міжнародній співпраці.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ ПАРЛЯ-
МЕНТ ПРИЙНЯВ СТАТУТ
ЕВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ

Брюссель, 18 листопада. — Бельгійський парламент прийняв вчора більшістю 160 голосів проти 10 і при цьому здержав статут новоствореної Європейської Ради, що має бути початком федерації європейських країн. Інші країни прийняли цей статут вже раніше.

мала бути відома.

Слово „алхімія“ походить від арабського „аль“ і єгипетського „хом“, себто чорний. Вже єгипетські жреці мали знати штуку перемінювати неслухотні метали в золото. Але шойно в середніх віках алхімія процвітає в цілій силі. Про деяких алхімістів говориться, що вони найшли штуку перемінювати ртуть в золото.

Алхімісти виходили зі задоволення, що усі метали побудовані з однакових, різно зложених, частин матерії. Ці погляди алхімістів зовсім не відбігають від модерних поглядів про будову первнів з атомів. На наших очах в розбавненні атомів, в можливостях штучної переміни одних первнів в другі, в можливостях витворення штучного золота — здійснюється тисячлітня мрія давніх алхімістів. З пізнанням будови матерії, зложеної з атомів і ще менших частинок електронів виринули нові питання, нові труднощі. Чи матерія взагалі щось самостійного або може вона лише виявом енергії? Чи те, що нас окружає, пожива, що її приймаємо, світло, звуки, лише різні форми тієї самої енергії? Остаточна відповідь на усі ці питання не легка. Але як воно не було б, не має точної границі між світом матеріальним а енергією. В цей спосіб нахочимо ключ до розв'язки феноменів модерної парапсихології (перенесення думок, психо-кінетика, асновидючість і т. д.).

Ракетним літаком вдерлася людина на пустинну гору Пізага і переможно глядіть на покотаний простір.

Але з трудом добутий „камінь мудрости“ — атомова

ВІДВІДИНИ ХУТОРА

(Докінчення зі стор. 2-го)

ро з водою. „Значить, живий дідусь!“ Вриваюся в хату й падаю в його обійми.

— Спасибі, внуче, що провідав мене... Е, та ти й хліба приніс. От за це тебе ще раз поцілую. Признаюся по правді, вже два тижні і крихоту хліба в роті не було. Тільки й жив тим, що мама твоя трохи пішниця, спасибі їй, принесла кашу варив...

Тим часом я оглядав діда. Кинулися в очі пухлі, поналидані, як пляшки водою, товсті дідові ноги.

— Покиньмо цю чутку, — кажу йому, а на очах у мене сльози, — ходимо до мене, влаштуєтесь у радгосп створі, от і будете мати 250 грамів хліба і тричі на день куліш із магару (рослина, подібна до проса). Якось виживемо...

А дід: — Ні, внучку, не піду до тих христопродавців, тут народився, тут і помру, але нікуди не піду. Не подумай, що я дурний, з ума зійшов, ні, я все добре розумію, але я вже старший і хочу вмерти... Потім дід розповів мені, що Векла з Обитоков зарізала кілька днів тому свою дитину й варила собі смачну юшку. Сусіди догадалися про це лише тоді, коли помітили, що

енергія ледви чи принесе людині очікане щастя...

Містицизм в українській
медицині.

Багато містики, чарів, пересудів знаходимо в українській народній медицині в давнину, особливо в княжій добі. Довідуємося про це з літописей. Діляні в той час ворожбитів-чудотворців або як їх називає літопис „волхв-кудесників“. Ці волхви, предки пізніших відьм-чарівників і відьм, мали надлюдське знання тайного, укритего, через те вони віщу-вали. Вони вміли будувати кермувати таємними силами природи, лікувати недуги і відвертати нещастя від людей. Князь Олег, хоч сам „віщий“ (значить сам мусів розпоряджати якимись особливими прикметами духа) запитував волхвів від якої недуги помре. Волхви прорекли, що від свого коня. Він залишив того коня, але як каже повість, помер від того, що вкусила його гадюка вилізши з черепа того коня. З такими лікарями-волхвами народжувалася мати князя Вячеслава про свого сина, що родився з „язвеном“ на голові. Вони порадили, щоб він носив те „язвено“ на собі і від того він був „немиловист на кровоплоти“. Ціла медицина княжої доби, яка пізніше спочивала в руках черв'як по монастирях, окутана німбом таємничості і містики. Позатим лікування зелями та різними таємними середниками, усі чарівні практики української народної медицини підуть на окремих основний дослід. (Кінець).

дитини кілька днів не видко, а Векла стала жвавішою. В цих же Обитоках пізніше був ще один випадок людодіства.

Читач не може собі уявити, що переживав я, почувши про Веклу. Я знав її дівчинку. Два роки перед тим я ходив до четвертої класи народної школи, а вона, восьмилітня дівчинка з рожевою стрічкою в дрібно заплетеній чорній косиці, — до першої. Мимоволі я пригадав собі один випадок. Шли ми з села Ново-Шевченкове, зі школи, дівчинка злякалася собаки, вронила книжки, закричала й побігла. Я вхопив пару грудок землі, вжоршаво даявала мені й почастувала мене солодкими яблуками. Пізніше Векла була в нас і хвалила мене перед моєю матір'ю, а мати, рада за добрий учинок сина, ще й жартувала:

— Може ж вона мені невісткою буде!

Материні слова вдарили мене по серцю, бо та дівчинка чомусь мені справді подобалася, а мій, тоді дванадцятилітній, розум уже й міркував, що так і станеться.

Тепер я почув від діда, що ту дівчинку, вже десятилітню, зарізала голодна мати і з'їла. Я поглядав на діда, ніби хотів запитати, чого він саме про Веклу мені розказує. Але дід сидів мовчазний і нерозгаданий.

Знаючи вперту дідову вдачу, я перестав його переконувати, щоб він покінчив хутір, натомість пообіцяв:

— Ну, то я до вас буду щотижня приходити. Сорок верст — не багато, а дні вже великі. — Добре, внуче мій. Бог тебе не забуде. Тільки нам'ятай про нього.

Потім дід заходився пригощати мене пшоняною кашею, запроваженою кислим щавлем: — Живу бачиш, самотно. Кашу варю. Броджу по хаті, як по Великому Лузі. І дідусь, як раніше бувало, почав роз-

ПОДЯКА

Почувався до милого обов'язку цією дорогою зложити щирі подяки Вл. Панасту Стефі і Василю Загориним з Нью-Йорку за вислання для нас посвідок праці та помешкання, що дало нам можливість приїхати на вілну американську землю з Німеччини. При тій нагоді дякуємо рівнож за вислання нам „афідевіту“ в 1946 році, та за труд і обов'язки, які були зв'язані з висланням паперів. Не забуваємо теж подякувати за ту матеріальну поміч, яку нам Вл. Панасту укліли під час нашого перебування в Австрії.

З приїздом нашим до Нью-Йорку ми зразу відчували старанне та братнє піклування нами. Мешаючи більш місяця в їх гостинному домі, ми мали завжди заповнену матеріальну поміч, на той час поки підшукали за їх поміччю помешкання та працю. Тут особливо дякуємо Пані Стефі, як господарки доми, яка доглядала нас добродивно. Для нас скоталися, котрих доля зануляла у чужий край, поміч така це велика віха та впевнення в тому, що тут на чужині лучить нас одна думка, одна спільна ідея. Хай Господь пошле кріпкого здоров'я та багато щастя в житті Вл. Панаста Загориних, а їх Рідні у Рідному Краї, хай достаток сили витривалості серед тих тяжких обставин, що їх тепер переживає наш край.

А. І. В. Чекалюки.

повідати мені про заповоржців. З особливою пошаною він завжди обмовлявся бодай одним словом про свого прапрадіда полковника Федора, що був дорядником Юрія Хмельницького (Богданового сина), а пізніше, будучи вже старим, приятелював із самим Гетьманом Іваном Мазепою. Коли дід згадував про смерть нашого рідного предка, що поляг на полі полтавської битви, у нього мимохіть стискались п'ясточки, а в блакитних, аж ставового кольору, очах переливався блиск зіниць степового шуляка.

— Ми нулося, — завжди закінчував він свою розповідь, — ото, внуче мій, здоров був, рости та знай: москаль — не наш брат. Бачиш, до чого нас довів...

Пережив мій дід отой жахливий тридцять третій рік. Помер пізніше. Та його слова глибоко запали в мою душу.

ПОШУКУВАННЯ

ANNA BUGIEL, дочка Константина і Єни із села Смеречного, пов. Кросно, пошукує свого стрика JOHN BUGIEL, який має перебувати в Нью-Йорку. Хто про нього знає, або він самий, прошу писати до:

ANNA BUGIEL,

6 Rider Ave., Seymour, Conn.

HARWAS ROMAN (Львівщина) пошукує свого брата HARWAS WOLODYMYR. Хто знає про него, або він самий, прошу писати на адресу:

HARWAS ROMAN

901 Braddock Ave., Braddock, Pa.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7897.

Острів догосподарстві чолонів: 1. Жінок. Шідрі. X-Ray. Роздуть жид лікуємо без операції. Переводимо аналіз крові для супружних до зволі. — Офісний годинник: Шідрі від 10 раню до 7 вечір. В неділю від 11 раню до 1 пополудні.

СТО СТИННИХ КАЛЕНДАРІВ
НА 1950 РІК.

НАЙВІЛЬШИЙ дотепер англійський КУКАР. Обнімає 1,400 сторін друку і 700 ілюстрацій в різних кольорах позиска, в гарній полотноній оправі. Ціна \$7.50.

Найбільший дотепер англійський ЛІКАР. Обнімає 776 сторін друку, сотні різних ілюстрацій, в гарній полотноній оправі. Ціна \$6.50.

Пішіть по наш каталог на адресу:

U. R. KNYHARNIA

Sta. D., Box 182, New York 3, N.Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЮВІЛЕР

ІВАН СЯРЧІНСЬКИЙ

2928 Poplar St., Philadelphia, Pa.

Tel. ST. 2-7602

З нагоди 30-річного істновання мого інтересу знизую ціну на 10 процентів на всі ювілерські товари, як: зарученні перстені для дівчат, шлюбні обручки, годинники і всяку срібну столову посуду. Український Тризуб для мужчин і жінок. Есі товари гарантую. — Українці, пам'ятайте на ключ: СВІЙ ДО СВОГО!

EVergreen 3-4416-4450

Maple Coal & Coke Co.

anthracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS

SALES & SERVICE

72-74 Box Street

BROOKLYN 22, N. Y.

Deliveries to Brooklyn, Queens
& Manhattan.

Українське підприємство

ФЕДЬКА КУДЛАК

Вони живуть у мені, як запод, як мета, як дороговказ.

В. Володимир Пархуч

український погребник
повідомляє, що відкрив об-
ширну і модерну
КАПЛИЦЮ

для обслуги похоронів по
найтанній ціні 150 дол.
Каплиця безплатно.

Кличте в день і в ніч:

WOODROW W. PARCHUC

Funeral Director

Licensed New York & Connecticut

439 E. 5th St., New York City.

Tel.: ORegon 3-2057, або

Bigelow 3-3114

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL HOME

COMPLETELY AIRCONDITIONED

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

У випадку смутку в родині

кличте як в день так і в ніч:

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,

cor. Warren Street

JERSEY CITY, 2, N. J.

Tel. BRegon 4-5131

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребом по \$150

ціні так низькій як

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE,

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE

ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

в BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

Tel. ORchard 4-2568

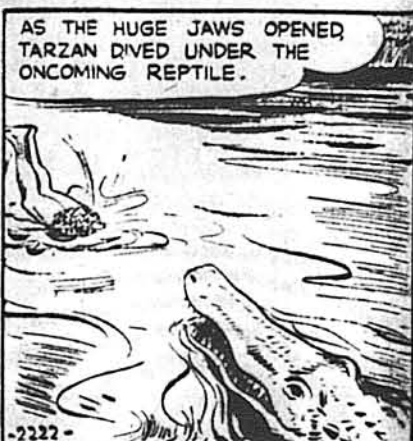
BRANCH OFFICE & CHAPPEL

707 PROSPECT AVENUE

(cor. E. 155 St.)

Bronx, N. Y.

Tel. MEtrose 5-8577

Коли велитенська паща отворилася, Тарзан пірнув під напливаючого плазуна.

Могутніми ногами обняв Тарзан звірюку по самій середині, а своїм ножом він намагався пробити тверду луску.

Вкінці він натрапив на місце і серед визіву піни з рота плазун згинув. Змучений геркулічним зма-

ганням Тарзан спочивав... аж несподівано два інші крокодили почали підпливати до нього тихцем.

УВАГА, НОВОПРИБУЛІ!

Чи маєте вже великий підручник АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
Юрія Луцького?? Замовляти можна в автора, залучивши
поштовий переказ на \$3.00.

G. LUCKYJ

Quaker Hostel, 417 West 121st St., New York 27, N. Y.